

РЕШЕНИЕ

№ 3870

гр. София, 14.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 11.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **12250** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на [фирма], със седалище и адрес на управление в [населено място] срещу Решение на Управителния съвет /УС/ на Национален фонд "Култура" /НФК/ за разпределяне на допълнително гласувани средства по Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата от 01.12.2020г.

С жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, тъй като е постановено в нарушение на основни принципи на административния процес, установени в чл.8, чл.12 и чл.13 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/. Сочи се, че оспореното решение има характер на допълнително, но не е съобразено с предхождащото го /допълваното решение/, тъй като с решението от 01.12.2020г. са финансирани двадесет и четири проекта, от които деветнадесет са били отбелязани в решението от 10.11.2020г. със статус "Проектът не е одобрен за финансиране", тоест одобрени са проекти от групата с допуснати сериозни нарушения на изискванията за кандидатстване според влязлото в сила и задължително за органа основно решение. В тази връзка се твърди, че УС е избрал проекти, които да получат допълнително финансиране изцяло по своя субективна преценка, без да се съобразява с приетите от него правила и с основното решение, в противоречие с принципите на административния процес. Искане се оспореното решение да бъде отменено и преписката да бъде върната на органа за ново произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона.

В съдебно заседание жалбата се поддържа чрез процесуален представител.

Иска се присъждане на разноски. Представени са писмени бележки.

Ответникът чрез писмено становище от изпълнителния директор на НФК оспорва жалбата като недопустима и неоснователна. Твърди, че делото не е подведомствено на административните съдилища, тъй като оспореното решение не е административен акт. Алтернативно излага съображения за неоснователност на жалбата, поради това, че са спазени всички относими правила.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

Със Заповед №32/13.08.2020г. на изпълнителния директор на НФК, на основание чл.4 и чл.7 от Наредба № Н-5 от 27.06.2007г. за условията и реда за провеждане на конкурса за предоставяне на средства от НФК, чл.20 и чл.23 от Правилата за устройството и дейността на НФК и в изпълнение на Решения на УС на НФК от 13.08.2020г. е наредено да се обяви конкурс по програма Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата. Със същата заповед е назначена и определената с решение на УС експертна комисия по програмата. Указано е, след приключване на работата си експертната комисия да предаде протокола с решенията си на изпълнителния директор.

Критериите за оценка за публикувани онлайн на електронната страница на НФК. При оценяване на проектите по програмата освен посочените в чл.8 на Наредба № Н-5 от 27 юни 2007г., са заложили и следните допълнителни критерии: 1. Технически съответствия и принос към целите и приоритетите, описани в условията на програмата - реалистичен бюджет, спазване на всички изисквания, описани в условията, съответствие на проекта с целите и приоритетите, изпълнение на специфичните условия в зависимост от вида на проекта, значимост и принос на кандидата за последните 3 години, качество на съдържание (събития и продукция) – въздействие – аудитория, публичност, измерими резултати, капацитет на кандидата/организацията, ангажиран/а в осъществяването на проекта - потенциал на проекта да привлече и задържи таргет аудитория - финансов потенциал за осъществяването на проекта - стратегия и включени дейности, потенциал на кандидата за развитие (стратегия за развитие) , включени партньорства.

Представен е списък с резултати по Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата 2020 - НФК, сесия 2020. Списъкът е обективизиран в таблица, с колони, съдържащи информация за: входящият номер на кандидата, областта от изкуството и културата, данни за кандидата, интернет страница, името на проекта, място на реализация на проекта, начало и край на реализацията на проекта; общ бюджет на проекта, искана сума от НФК и отпусната сума, кратко описание/резюме и мотивация за решението на комисията. Данните за всеки от кандидатите са посочени на отделни редове. С пореден №32 в списъка е показан резултата за Г. Р. О., за проект - Стратегия за развитие на онлайн пазара на съвременното българско изкуство, с място на реализация - България, С., с начало 25.10.2020г. и край на проекта 25.10.2021г., общ бюджет на проекта - 96590,00 лв., искана сума от НФК - 96590,00лв. и отпусната сума - 00,0лв., кратко описание/резюме - и мотивация за решението на комисията - проектът е обоснован, представлява добре разработена стратегия за онлайн платформа, включени са много художници, ще се разшири досегашната дейност на галерията; отчасти липсва информация за това какво по-конкретно ще представлява кураторската дейност, какво ще се публикува в

новоразработените канали и как то ще бъде включено в досега разработената платформа; липсват доказателствени документи към бюджета, а в други има неточности към бюджета. Решението на комисията е, че проектът не е одобрен за финансиране, поради липса на средства.

На 09.10.2020г. със Заповед №52 изпълнителният директор на НФК е обявил конкурс за целево подпомагане по Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на традиционното и съвременно цирково изкуство в три модула - "традиционен цирк", "съвременно цирково изкуство", "вариете". В заповедта е посочено, че в конкурса могат да участват юридически лица - културни организации по смисъла на Закона за закрила и развитите на културата /ЗЗРК/. Изброени са и необходимите документи за кандидатстване - формуляр по образец и описаните задължителни приложения към него. Разпоредено е документите да се подават на електронен носител в посочените активни периоди за кандидатстване само след задължителна регистрация в системата за онлайн кандидатстване на Н. на адрес: www.ncf.bg.

Със Заповед №56/09.10.2020г. на основание чл.23 от Правилата за устройството и дейността на НФК и в изпълнение на Решение на Управителния съвет на НФК 12/08.10.2020г. и неприсъствено решение на УС на НФК от 13/21.10.2020г. изпълнителният директор на НФК е назначил комисия за юридическа, финансова и техническа проверка на проектите по Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата.

Издадена е Заповед №59/10.11.2020г., с която изпълнителният директор на НФК, на основание чл.12 от Наредба № Н-5 от 27.06.2007г. за условията и реда за провеждане на конкурса за предоставяне на средства от НФК, чл.29 от Правилата за устройството и дейността на НФК и в изпълнение на Решения на УС на НФК от 01.12.2020г., е наредил да се сключат договорите и да се изплатят сумите на спечелилите кандидати от конкурса по програма "Дебюти", обявени на електронната страница на НФК.

На 12.11.2020г., онлайн на електронната страница на НФК /общодостъпна/ в раздел Новини е обявено, че на 10.11.2020г. УС на НФК е приел резултатите от Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата. посочен е линк, на който са показани резултатите. В съобщението е разяснено, че решението на комисията : "проектът не е одобрен за финансиране, поради липса на средства" означава, че проектът има технически или съдържателни забележки, които могат да бъдат поправени или не е убедителен конкурент в конкурса, но кандидата може да го коригира или подобри плановете, документите и стратегиите си в този конкурс, в следващо негово издание.

Представен е втори списък с резултати по Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата 2020 - НФК, сесия 2020г. Списъкът е обективизиран в таблица, с колони, съдържащи информация за: входящият номер на кандидата, областта от изкуството и културата, данни за кандидата, интернет страница, името на проекта, място на реализация на проекта, начало и край на реализацията на проекта; общ бюджет на проекта, искана сума от НФК и отпусната сума, кратко описание/резюме и мотивация за решението на комисията. Данните за всеки от кандидатите са посочени на отделни редове. С пореден №32 в списъка е показан резултата за Г. Р. О., за проект - Стратегия за развитие на онлайн пазара на съвременното българско изкуство, с място на реализация - България,

С., с начало 25.10.2020г. и край на проекта 25.10.2021г., общ бюджет на проекта - 96590,00 лв., искана сума от НФК - 96590,00лв. и отпусната сума - 00,0лв., кратко описание/резюме - и мотивация за решението на комисията - проектът е обоснован, представлява добре разработена стратегия за онлайн платформа, включени са много художници ще се разшири досегашната дейност на галерията; отчасти липсва информация за това какво по-конкретно ще представлява кураторската дейност, какво ще се публикува в новоразработените канали и как то ще бъде включено в досега разработената платформа; липсват доказателствени документи към бюджета, а в други има неточности към бюджета. Решението на комисията е, че проектът не е одобрен за финансиране, поради липса на средства.

На 01.12.2020г. е проведено извънредно видеозаседание на УС на НФК, на което след проведени разисквания единодушно е прието решение, според което към програма Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата, са прехвърлени допълнително 1 200 000 лв., останали неизразходвани от програмите "Творчески инициативи" и "Творчески стипендии" и е приел списък с предложения за разпределяне на допълнително гласуваните средства. Видно от съставения за извънредното заседание Протокол № 15 министър Б.Б. е разяснил, че са останали средства, които е възможно да бъдат прехвърлени по програмата за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата и да се финансират допълнително някои проекти. Предложено е да се подкрепят организации, които по някакъв начин присъстват в пространството дългосрочно, а дейността им в Ковид годината е блокирана изцяло или в огромна степен. За да има баланс в обществото, баланс сред работещите хора в областта на културата е предложено скъсяване на дистанцията за естетическите критерии и за тези критерии, които предлагат комисиите. Предложено е финансиране на организации, които устойчиво стоят в пространството, имат програма и страшно много артисти, голям брой спектакли, както и финансиране на няколко галерии, филм фест, фондация, джаз фест в П., проекти на ромската общност на фондация "С." и проекта "Квартален театър". Обсъдено е, че огромна част от предложените проекти не са подготвени от невероятните списвачи на проекти, макар при първото класиране за финансиране да са класирани предимно проекти списани да спечелят пари, за които след една година 70% от обществото няма да знае нищо. Отчетено е, че този път експертните комисии не са свършили докрай прецизно работата си, тъй като влиятелни културни събития в света не са намерили място в класирането. В хода на разискванията предложението за финансиране с допълните средства е подкрепено от изказващите се. Проведено е гласуване и единодушно е приет списъка с предложенията за разпределение на допълнително гласуваните средства. Предложеният от жалбоподателя проект не е бил обект на обсъждане от УС и по отношение на него не е взето каквото й да е решение.

Със съобщение от 01.12.2020г. кандидатите са уведомени, че на извънредно заседание, състояло се същия ден, УС на НФК е приел допълнителни резултати от Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата и че са одобрени общо 24 кандидати.

Със Заповед №65/01.12.2020г. на изпълнителния директор на НФК, на основание чл.12 от Наредба № Н-5 от 27.06.2007г. за условията и реда за провеждане на конкурса за предоставяне на средства от НФК, чл.29 от Правилата за устройството и дейността на НФК и в изпълнение на Решения на УС на НФК от 01.12.2020г. е

наредено да се сключат договорите и да се изплатят сумите на спечелилите кандидати от конкурса по програма "Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата", за разпределяне на допълнително гласуваните средства, обявени на електронната страница на . НФК. Г. ракурси не е сред посочените 24 спечелили кандидати.

ПРАВНА СТРАНА

Жалбата е допустима. НФК е юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на културата. Създаден е със Закона за закрила и развитие на културата /ЗЗРК/, където е определен и статутът му. Фондът подпомага развитието на културата, като набира, управлява и разходва средства, предназначени за провеждане на националната политика в областта на културата. Средствата по фонда се предоставят след провеждане на конкурс при условия и ред, определени от министъра на културата. Съгласно чл.10, ал.1 от Наредба № Н-5 от 27.06.2007г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд "Култура" въз основа на протокола с решение на експертната комисия по оценка на проектите Управителния съвет с решение определя спечелилите конкурса проекти и размера на средствата от фонда по всеки от тях. Средствата от фонда се предоставят въз основа на сключени договори при условията на чл.31, ал.3 от ЗЗРК. УС е административен орган по смисъла на §1 от ДР на АПК, тъй като е носител на административни правомощия и е овластен въз основа на закон.

Жалбата е подадена в срок и от надлежно легитимирано лице - участник в конкурса за предоставяне на средства от НФК по Едногодишната програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Правната уредба на конкурсите за предоставяне на средства от НФК е регламентирана в Наредба № Н-5 от 27.06.2007г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд "Култура" /Наредба/. Съгласно посочената Наредба Управителният съвет на фонда приема решение за обявяване на конкурс в съответствие с темите, включени в ежегодната програма и с решението определя 1. условията на конкурса; 2. общият размер на финансовите средства, с които ще бъдат подпомогнати кандидатстващите проекти; 3. срокът и мястото за подаване на документите и 4. специалните изисквания към участниците и кандидатстващите проекти. Конкурсът се провежда от експертна комисия, поименният състав, на която се определя от УС. Експертната комисия разглежда и оценява постъпилите проекти и предлага размера на средствата от фонда, с които да бъде подпомогнат всеки одобрен за финансиране от нея проект. Проектите, които кандидатстват за получаване на средства от фонда, се оценяват от експертната комисия съобразно: 1. художествения и естетическия им потенциал в контекста на европейското културно разнообразие; 2. техния потенциал за утвърждаване и развитие на уникалността и автентичността на българската култура и изкуство; 3. икономическата обосновааност на предлагания бюджет. Управителният съвет утвърждава и допълнителни критерии за оценка на проектите, свързани с темата на конкурса. Допълнителните критерии се обявяват едновременно с обявяването на конкурса. Управителният съвет обсъжда изготвения от експертната комисия протокол, като с решението си определя окончателно проектите, спечелили конкурса,

и размера на тяхното финансиране.

Предвид изложеното оспореното решение е издадено от компетентен орган.

Налице е нарушение на административнопроизводствените правила и на материалния закон. Видно от мотивите на решението на комисията - проектът на жалбоподателя при първото класиране не е одобрен за финансиране, поради липса на средства. В оспореното решение на УС не са изложени мотиви защо при наличие на допълнителни средства проектът на Г. Р. О. не е бил предмет на обсъждане и на вземане на решение.

Проектите са оценени от експертната комисия по заложените в чл.8, ал.2 от Наредбата и в условията на конкурса критерии още при първото класиране на кандидатите, което не се оспорва от страните. Но предложеното от комисията оценяване на 01.12.2020г. е игнорирано от УС по мотиви, които не намират опора в Наредбата. С оспореното решение са финансирани организации, на които дейността в Ковид годината е блокирана изцяло или в огромна степен, с цел да има баланс в обществото, баланс сред работещите хора в областта на културата, организации, които имат програма и страшно много артисти, голям брой спектакли, като за приемане на това решение УС е занижил значението на естетическите критерии и другите критерии, предложени от комисията, регламентирани в Наредбата и предварително обявени при обявяване на конкурса. Действително съгласно чл.8, ал.3 от Наредбата Управителният съвет може да утвърди и допълнителни критерии за оценка на проектите, свързани с темата на конкурса, но те се обявяват едновременно с обявяването на конкурса. Критериите, по които е взето оспореното решение не са предварително посочени с обявяването на конкурса. По този начин кандидатът Ви Ен Т. О. с №287 в протокола на комисията /л.54 и л.92-гръб/, чиито проект не е одобрен за финансиране, след прилагане на нови критерии с процесното решение е включен в списъка за разпределяне на допълнително гласуваните средства, а за жалбоподателя липсва произнасяне.

В оспореното решение липсват изложени фактически основания, правни основания и диспозитив за проекта на жалбоподателя. След като не се е произнесъл за посочения проект УС не е завършил изцяло процедурата по отношение на кандидата Г. Р. О.. Налице е частично произнасяне по отношение на 22 проекта и мълчаливо непроизнасяне по останалите проекти, нефинансирани при първото класиране. По аргумент от чл.58, ал.1 от АПК непроизнасянето по част от искането се счита за мълчалив отказ .

Правомощието за издаване на административен акт е правото и едновременно с него задължението на административен орган да упражни предоставената му власт по определен въпрос. Административните

органи сами решават дали да издадат искан от тях административен акт или да откажат - изрично или мълчаливо, неговото издаване. Отказите може да се обжалват по съдебен ред за законосъобразност, с изключение на случаите за които със закон е изключено съдебното обжалване.

За да е налице мълчалив отказ е необходимо наличието на искане за издаване на административен акт, задължен от закона административен орган, който да се произнесе по искането и непроизнасяне в срок, посочен от АПК или специален закон. В случая тези предпоставки са налице. Съдът дължи произнасяне по жалбата, за процесния проект, респ. за частичния мълчалив отказ на ответника.

Не всеки мълчалив отказ е незаконосъобразен, а само този, при който при подвеждането на фактите под хипотезата на правните норми се стига до противоположен извод относно претендираното от заявителя право.

В случая следва да се съобрази дали определеното с решението финансиране е в съответствие с предварително зададените критерии и критериите в нормативната база. Съдът намира, че в случая мълчаливият отказ е незаконосъобразен, тъй като, както се установи, органът е финансирал проекти по критерии, които предварително не са били обявени.

Предвид изложеното, частичният мълчалив отказ е постановен в противоречие със закона. Жалбата е основателна.

При този изход на спора основателна е претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски. Представени са доказателства за внесена държавна такса в размер на 50,00 лв. и за платен адвокатски хонорар в размер на 900,00 лв. Размерът на адвокатския хонорар не е оспорен, поради което ответникът следва да заплати на жалбоподателя сумата 950,00 лв. разноски по делото.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на Управителния съвет на Национален фонд "Култура" за разпределяне на допълнително гласувани средства по Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата от 01.12.2020г., обективизиран в Решение по Протокол № 15/01.12.2020г., касаещ проект на кандидата Г. Р. О., със седалище и адрес на управление в [населено място].

ИЗПРАЩА преписката на Управителния съвет на Национален фонд "Култура" за произнасяне в 14-ет дневен срок със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона съгласно изложеното в мотивите

на решението.

ОСЪЖДА Национален фонд "Култура" да заплати на [фирма], със седалище и адрес на управление в [населено място] сумата 950,00 лв. разноси по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: